

Uit het licht

M.O. Walsh

Uit het licht

Vertaald uit het Engels
door Astrid Huisman

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 414 2619 2

© 2015 M.O. Walsh

This edition published by arrangement with Amy Einhorn Books,
published by G.P. Putnam's Sons, a member of Penguin Group (USA) LLC,
a Penguin Random House Company, through Ulf Töregård Agency AB
© 2015 Nederlandse vertaling Ambo | Anthos uitgevers, Amsterdam en Astrid Huisman

Oorspronkelijke titel *My Sunshine Away*

Oorspronkelijke uitgever Penguin Group (USA) LLC

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © Mark Owen / Arcangel Images

Foto auteur © Sam Gregory Photography

Verspreiding voor België:
Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Kathy, die mij Bird noemde

*You are my sunshine
My only sunshine.
You make me happy
When skies are gray.
You'll never know, dear,
How much I love you.
Please don't take my sunshine away.*

Jimmie Davis, gouverneur van Louisiana
(1944-1948 en 1960-1964)

I

Er waren vier verdachten van Lindy Simpsons verkrachting, een misdrijf dat midden op de stoep van Piney Creek Road plaatsvond, dezelfde stoep waar onze ouders ooit, zoveel jaar geleden, vol hoop hun initialen in hadden gekerfd, toen ze in de eerste straat van de wijk Woodland Hills woonden, met op elke kavel een huis. Het misdrijf kon onmogelijk op klaarlichte dag gepleegd zijn, want dan raceten wij buurtkinderen rond op skelters, bekladden onze opritten met stoepkrijt, of jaagden slangen stormgoten in. Maar 's avonds lagen de straten van Woodland Hills er stil en verlaten bij en hoorde je alleen het enthousiaste gekwaak van de kikkers, die de uit de moerassen opstijgende muggeneskaders begroetten.

Op deze bewuste avond echter stond er, in de donkere bocht onder de allereerste kapotte straatlantaarn in de geschiedenis van Piney Creek Road, een man, of misschien een jongen, met een lang stuk touw in zijn handen. Het ene uiteinde van dit touw bond hij om de kapotte lantaarnpaal die naast de weg stond en het andere wond hij om zijn hand. Daarop kroop hij, zichzelf ongezien wanend, tussen de azaleastruiken naast het huis van ouwe Casemore, met de schaduw van het touw als een staart achter zich aan, en oefende hij wellicht een keer of twee door het touw strak en hoog over de stoep te trekken. Vervolgens wachtte deze man,

of deze jongen, die de dagindeling van het meisje van Simpson kende, tot hij haar ratelende Schwinn met het bananenzadel de bocht om hoorde komen.

Voor wie dit niet weet:

In Baton Rouge, Louisiana, is het bloedheet.

Zelfs het vallen van de avond biedt geen verlichting. Er is geen bries die over de donkere moerassen en onbebouwde gronden strijkt, geen verkoelende regen. Nee, de regen die hier valt, overleeft louter om op het wegdek te koken, je bril te laten beslaan, je te belasten. Dus deze man, of deze jongen, heeft ongetwijfeld gezweet toen hij op zijn hurken in de bosjes zat, en werd ongetwijfeld opgevreten door insecten. Ze malen je hier fijn. Ze storten zich op je. En dus kun je je gerust afvragen of hij van dit geweld zou hebben afgezien als hij op een minder genadeloze plek gewoond had. Wanneer je terugdenkt aan een man of een jongen in de bosjes, denk ik dat je je zou moeten afvragen of één sussend briesje hem wellicht zou hebben gekalmeerd, zijn stemming zou hebben verzacht, hem op andere gedachten zou hebben gebracht.

Maar dat was niet het geval.

Dus voltrok de daad zich in het donker, in betrekkelijke stilte, in de hitte, en Lindy Simpson kon zich bijna niets anders herinneren dan een gevlochten touw dat plotseling voor haar fiets verscheen en over haar borst werd strakgetrokken. Maanden later, na intensieve therapie, kon ze zich ook herinneren hoe haar fiets na haar val doorreed zonder haar. Ze kon zich herinneren dat ze hem niet eens had zien omvallen, omdat er een sok in haar mond werd gepropt en haar gezicht in het gras werd geduwd. Het gewicht dat op haar rug drukte. Het asfalt waarlangs haar knieën schraapten. Dat zou ze zich ook herinneren. Dan een onbekende stem in haar oor, een klap tegen haar achterhoofd.

Ze was vijftien.

Het gebeurde in de zomer van 1989 en er werd niemand gear-

resteerd. Geloof niet alles wat je tegenwoordig in politseries ziet. Er werd geen enkele haar met een pincet aan het gazon van ouwe Casemore ontfutseld. Er werd geen stuk touw naar het lab gestuurd. Er werd geen DNA-materiaal van de kiezels in ons beton geschraapt. En hoewel de inwoners van Woodland Hills een eerlijk antwoord gaven op elke vraag die de politie hun aanvankelijk stelde, was er geen noemenswaardig direct bewijs.

Geen van de vier hoofdverdachten werd officieel bekendgemaakt of aangeklaagd, aangezien de verkrachting heel snel en schijnbaar zonder ooggetuigen had plaatsgevonden en de plaats delict al begon te vervagen zodra Lindy Simpson die avond weer bij bewustzijn kwam en haar fiets terug naar huis bracht, slechts vier deuren verder, waar ze hem op de gebruikelijke plaats neerlegde. Hij vervaagde nog meer toen ze via de achterdeur haar huis binnenging en de trap op liep naar haar badkamer, waar ze een douche nam van onbekende temperatuur.

Op sommige momenten stel ik me voor dat dit water gloeiend heet was. Op andere momenten ijskoud.

Hoe het ook zij, Lindy kwam niet naar beneden voor het avondeten.

Haar ouders zullen gedacht hebben dat ze met vriendinnen aan de telefoon zat te kleppen, terwijl ze de draad om haar jonge vingers wond, tot haar moeder, die Peggy heette, haar avondronde met de wasmand maakte. In de badkamer zag ze een slipje met helderrode bloedvlekken liggen en daarnaast één hardloopschoen. De andere schoen, een blauwe Reebok, was verdwenen.

Tegen die tijd lag haar dochter Lindy met een hersenschudding opgekruld in bed.

Een bed dat die ochtend nog van een kind was geweest.

Ik vertel je nu alvast dat ik een van de verdachten was.

Laat me mijn verhaal doen.

Laat het me uitleggen.

2

Op twee kilometer van de nieuwbouwwijk Woodland Hills stond de Perkins-school, klas vier tot en met twaalf. Het was een particuliere, bemiddelde school. Aan de voorzijde van het centrale schoolgebouw stonden hoge witte zuilen, en het glooiende gazon lag in de schaduw van eikenbomen. Over de open, vierhoekige binnenplaats kronkelden bakstenen paden, ingelegd met koperen gedenkplaten ter herinnering aan behaalde onderscheidingen. Het was een trotse school, en terecht. Achter de centrale campus, naast het parkeerterrein, lagen het voetbalveld en de atletiekbaan waar Lindy Simpson elke zomermiddag stipt om vijf uur naartoe reed; waar ze met vrienden trainde terwijl de zon onderging – stretchend, joggend, sprintend, lachend – tot ze in het schemerduister van halfnegen thuiskwam voor het avondeten.

Dus ik lag eind jaren tachtig elke zomermiddag rond vijf voor vijf op mijn buik in de huiskamer onder de jaloezieën voor onze kamerhoge ramen door te kijken, wanneer Lindy's pianoles ten einde liep en de mijne bijna begon. Aan de overkant van de straat, twee huizen verderop, verscheen als eerste de slonzige gedaante van mevrouw Morrison uit het huis van de familie Simpson. Ze was juf op de Perkins-school, mijn school, en gaf in de zomer privéles. Ze was zo'n beleefde vrouw dat je je haar onmogelijk kunt voorstellen in een verhaal dat op deze manier begint. Ze droeg

kleurrijke, gebloemde blouses met schoudevulling en had altijd mappen bij zich die uitpuilden van de toonladders en bladmuziek. Ze had vaak een hoed op. Ze is het onschuldige materiaal in de achtergrond van die tijd. Speld haar vast aan de hemel hierboven. Ik klaagde vaak tegen mijn buurtvrienden dat ik deze lessen haatte, dat ik haar haatte, maar dat was gelogen.

Nog voordat mevrouw Morrison om één voor vijf de stoep had bereikt, liep Lindy Simpson al haastig met haar fiets tegen haar heup de oprit op. Kinderen, dat waren we toen allemaal nog, droegen in die tijd nooit een helm. Dus dan stopte Lindy aan de rand van het gazon om haar haar vast te zetten. Ze bond het bijeen in een losse paardenstaart, streek een paar koppige strengen achter haar oren en ging ervandoor.

Dankzij de bocht in onze straat, en het feit dat mijn huis precies op de hoek lag, midden in de elleboogholte, kon ik onder de jaloezieën door kijken hoe Lindy naar me toe fietste. Dan bedacht ik een hele reeks scenario's waarin ze van haar fiets zou stappen en een permanentere rol in mijn leven zou gaan spelen, om haar vervolgens na te kijken terwijl ze wegfietste. Elke dag om vijf uur. Een ritueel waar ik van genoot.

Ze droeg haltertops en dunne katoenen shortjes, en ze was een kei in hardlopen.

In een van mijn vele herinneringen aan Lindy riepen een paar van die typische jongens uit de achtste klas tijdens de lunchpauze op tot een wedstrijdje hardlopen. Op school droegen we allemaal een uniform bestaande uit een witte polo en een blauwe pantalon, en de jongens die om het hardst wilden lopen, waren vaak de jongens die hun kraag opzetten en hun broek modieus oprolden. Het waren jongens die al een vriendin hadden, jongens die in de zomer in de competitie speelden en steil, blond haar hadden. Perkins was een kleine school, en dat was de enige reden dat ik, een magere sprinkhaan met krullen, regelmatig deel van hen uitmaakte.

Die dag moesten we als eerste de centrale eik zien te bereiken, die zo'n vijftig meter verderop in het gemeenschappelijke gedeelte van het gazon stond. De onuitgesproken prijs was een halfuur roem, misschien de kiem van een reputatie, en daar ging het allemaal om. Kinderen trokken hun veters aan en stretchten hun hamstrings. Ik herinner me dat ik een paar pennen uit mijn zak haalde en ze in het gras legde, terwijl achter ons Lindy Simpson de bakstenen bibliotheek uit kwam. Ze was, zoals ik al heb vermeld, vijftien, een jaar ouder dan ik, dus ze zat in de bovenbouw. Dit was in het schooljaar voordat het allemaal gebeurde, voordat we het allemaal wisten, dus ik was vast niet de enige die fantaseerde over haar lichaam. Ze droeg net als alle meisjes van de bovenbouw een geruite overgooier, die haar gouden sleutelbeenderen en slanke kuiten onbedekt liet, maar Lindy droeg haar blauwe Reebok-hardloopschoenen eronder, terwijl de andere meisjes op sandalen en Keds liepen. En toch was ze geen godin. Er waren andere meisjes over wie vuriger gesproken werd, mooiere meisjes die mijn vrienden en ik in het donker opriepen. Maar aangezien Lindy tot het vrouwelijk geslacht behoorde en ouder was, en het smalste gedeelte van haar onbehaarde enkels boven haar witte katoenen sokken uitstak, hield ze iedereen op het schoolplein in haar greep.

'Ik doe mee,' zei ze tegen ons, dus ik raapte mijn pennen op van het gras.

Ik zou nooit met Lindy om het hardst lopen. Ik had haar mijn hele leven al zien rennen, zelfs sneller dan oudere jongens uit de buurt, een voorrecht dat de andere sukkel op het grasveld niet met mij deelden. Ik keek toe terwijl ze met zijn allen wegsprintten richting de boom, en de aanblik van Lindy's overgooier die tijdens het rennen om haar benen wapperde, de glimp van de roze boxershorts die ze eronder droeg, het aanspannen van haar dijen, dat beeld verschijnt nog steeds in mijn dromen, een jeugdig beeld dat me verrast als ik alleen in de auto zit.

En hoewel Lindy nooit jongensachtig is geweest – ze had niet

de bekende brede taille en zat niet constant onder het stof – struinde ze wel met ons door het bos achter onze wijk. Ze voetbalde met ons op straat. Ze was snel. Ze was behendig. We wisten niet of ze sterk was, want ze liet zich niet pakken. Dus toen ze die dag eerder dan mijn schoolkameraden de boom aantikte en haar ringloze vingers op haar hoofd legde om ze te pesten, keek ik of ik iemand op het schoolplein zag tegen wie ik ‘zie je nou wel’ kon zeggen, om te bewijzen dat Lindy en ik op een vage manier met elkaar verbonden waren, maar ik was de enige die niet achter haar aan was gerend. Daarop keek ik naar Lindy, die bij de boom vandaan naar me zwaaide, alsof we op Piney Creek Road waren, en naar het gebouw van de bovenbouw jogde. Ik weet niet of ik heb teruggezwaaid. Ik weet alleen nog dat ik naar het gebouw staarde waar ze naar binnen ging, het bovenbouwgebouw, en dat ik me een jaar verwijderd voelde van een soort paradijs.

Ik vertel dit allemaal omdat ik, in de periode dat ik op de vloer van de woonkamer lag om haar te zien fietsen, nog niet in de bovenbouw zat. Ik was jong, nog maar een kind, en toch vond ik het niet erg dat mevrouw Morrison elke zomermiddag om vijf uur onze oprit op waggelde. Ik was bereid om toonladders te spelen als ze dat wilde, om haar koffieadem te ruiken, om haar koude handen op die van mij te voelen. Ik was bereid om urenlang instructies op te volgen indien noodzakelijk. Wat maakte het uit? Als Lindy langreed, holden mijn gedachten achter haar aan. Ik was zo verliefd dat ik nergens anders op lette.

Bij mevrouw Morrison bestond ik alleen uit vingers.

Het is dus waar dat ik die hete zomer van 1989 net als elke andere jongen van veertien verwoed en constant dacht aan seks met Lindy Simpson. De zomer van haar verkrachting. Het is waar dat ik een gezamenlijke toekomst voor me zag.

Ik deed de deur open voor mevrouw Morrison.

‘Kijk nou toch,’ zei ze. ‘Elke dag hetzelfde. De voorkant van je shirt is zo gekreukt.’

3

Aan het begin van diezelfde zomer, in 1989, lieten al onze Indi-
sche seringen hun schors vallen.

Dat komt vaker voor. Deze warmtevreeters flankeren alle grote
wegen en boulevards van de gemeente East Baton Rouge. Als je
wilt, kun je ze elk jaar volledig terugsnoeien. Daar hebben ze geen
last van. Hier voelen ze zich thuis, en daarom barst het hier in juni
van de roze, rode en paarse bloemen. Maar in deze periode van
volle bloei komen er van hun stam lange stukken schors los, die
rondom als schillen over de wortels liggen.

Als kind had ik de taak deze schillen op te rapen wanneer ik in
de tuin werkte. Waar ik vandaan kom helpen kinderen op deze
manier mee.

Dus harkte ik één keer per week de stekelige bolletjes van de
amberboom bijeen. Wiedde ik het duizendpootgras dat als ten-
takels over onze stoepen kroop. En meestal waren andere jon-
gens in hun eigen tuin hetzelfde aan het doen. Een paar deuren
verder had je bijvoorbeeld de jongens van Kern, Bo en Duke. Dit
waren jongens die aan oude auto's sleutelden, jongens met han-
dige kennis waarvan ik geen idee had hoe ik eraan kon komen.
Bo Kern, destijds negentien, had een hazenlip en een woeste bor-
stelkop. Hij was gemeen tegen zijn jongere broer van zeventien,
Duke, die zo'n jongen was die het goed deed bij de meisjes.

Het resultaat van dit succes, of juist de reden hiervoor, was dat je Duke Kern haast nooit met een shirt aan zag. Zijn lichaam was onbehaard en goed gevormd, gespierd en pezig, en hij was ijdel. Als ik er nu op terugkijk, realiseer ik me dat ik hem verafgoodde. Telkens als ik toekeek hoe hij zonder shirt op het grasveld stond te zwoegen en ik mezelf op zijn leeftijd inbeeldde, waren onze lichamen niet van elkaar te onderscheiden. Maar het liep heel anders. Hij en zijn broer werkten met zwaar gereedschap, met schoffels en handmatige grasmaaiers, en ik harkte. Zij maakten carburateurs schoon en vervingen bougies. Zij stopten vaak om ruzie te maken en met elkaar op de vuist te gaan.

Ik had geen broers om mee te vechten, ik had twee zussen van tien en elf jaar ouder die al het huis uit waren. Ik was veertien en dus te jong om auto te rijden. Ik had überhaupt geen idee hoe een carburateur eruitzag, en ik was nog nooit geslagen. Dus ja, we mochten dan in dezelfde buurt wonen, de jongens van Kern en ik, en we zagen elkaar vaak, maar we leefden in een andere wereld.

Hetzelfde gold eigenlijk voor onze buurman, meneer Landry, een man die later nog uitgebreid aan bod zal komen. Ik zag hem vaak op dit soort klusjesdagen op zijn grasmaaier over het grote stuk land achter zijn perceel rijden. Een reus van bijna twee meter en honderdvijftig kilo, met een donkere bril en lange katoenen sportsokken, die de grasmaaier soms zonder aanwijsbare reden uitzette en het bos in liep. Vervolgens zag ik hem vaak uren later terugkomen. Hij en zijn vrouw hadden een geadopteerde zoon, Jason, een lastig mannetje dat ook op onze rol staat.

Maar voor mij was het allerbelangrijkste dat aan de overkant van de straat, twee huizen verderop, Lindy Simpson ook in de tuin bezig was. Ze trok onkruid uit de bloembedden en veegde de stoep. Ze bukte, spande haar spieren, en gaf me meer dan voldoende reden om onder de bloeiende Indische seringgen te gaan zitten om af te koelen. Haar ouders, destijds nog een prachtig koppel, zetten dan kannen koud water en rode Kool Aid-limonade klaar

op de leuning van hun veranda. Vervolgens gingen ze met de handen op de heupen op het gras staan om net als ik aandachtig toe te kijken hoe Lindy de ladder op klom om bladeren uit de stormgoten te halen. Dan lachten ze om een gezinsgrapje dat ik niet kon horen en ze hadden geen idee wat er komen ging. Lindy droeg *homecoming-shirts*, sportbeha's en roze hardloopbroekjes. Ze had een groen vriendschapsarmbandje van een christelijke penvriendin uit Jamaica om haar enkel geknoopt.

Ze was beeldschoon.

Op een dag, enkele weken voor het misdrijf, speelde ik met de afgevallen schors van de Indische seringens terwijl ik in het gras naar Lindy zat te kijken. In een van de stukken schors zag ik een goudbruine tint, die op de kleur van haar haar leek, dus scheurde ik het in dunne strengen. Ik vond een ander stukje dat net zo dun en klein was als de kromming van haar neus en legde dat ook voor me op het gras. Vervolgens een geknoopt stukje dat iets weg had van haar ogen. Ik legde het op zijn plek. Een gekruld houten lintje vormde haar kin.

Ik zocht de directe omgeving af naar schaafkrullen die haar borsten konden evenaren, een vage W-vorm, en haar trotse lichaam en geheven armen een hoofdletter Y. Ik vond een omgekeerde V om haar benen mee aan te duiden en hield hem tegen mijn neus om de geur op te snuiven die ik me bij haar knie voorstelde (een pleister), de binnenkant van haar dij (een vanillegeurkaars), en ten slotte het gedeelte van haar lichaam dat voor mij een groot mysterie was. Tot mijn grote schaamte zag ik dat mijn moeder achter me stond.

Ze bekeek mijn creatie.

Ik voelde me ontdekt. Ik voelde me ontmaskerd. Ik geneerde me.

'Ach lieverd,' zei mijn moeder. 'Ben ik dat?'

Daar kon ze niets aan doen.

Ze onderschatte gewoon de afstand die al tussen ons bestond.

4

Een aantal zomers hiervoor, toen ik elf was en Lindy twaalf, brachten we met een groepje kinderen de dag door met het verzamelen van mos. We bevonden ons achter op het niet onderhouden gedeelte van onze kavels, waar we vaak voetballen en met onze luchtdrukpistolen op kousenbandslangen schoten. We waren met zijn vijven: Randy Stiller, mijn buurjongen en beste vriend, een meisje dat we Artistieke Julie noemden (want zo refereerden onze ouders aan haar als ze bijvoorbeeld met watervaste stift libellen op haar arm tekende of in de voortuin uitgebreide huwelijksplechtigheden voor haar katten leidde), Duke Kern, Lindy Simpson en ik. Niemand van ons zat toen in de bovenbouw, dus we trokken vaker met elkaar op. Die dag hadden we het idee opgevat om een zo hoog mogelijke berg mos te maken, door een aanloop te nemen en dan te springen tot bij de lange baarden die aan de bomen hingen. Bij elke sprong trokken we handenvol omhoog.

Later ben ik erachter gekomen dat deze grond uiteindelijk is ontwikkeld voor woningen, dat er nu een Woodland Hills Oost is. Ik ben benieuwd naar de bomen. Deze eiken stonden er waarschijnlijk al in de tijd van Jean Lafitte, toen hij het gebied langs de Mississippi verkende. Tussen deze eiken verscholen zich donkere Coshatta-indianen terwijl ze konijnen en herten beslopen.

Wij beschouwden ze als klimrek.

Duke Kern, toen al lang, kon in elke boom klimmen die hij maar wilde door de onderste tak te grijpen en als een turner zijn benen boven zijn hoofd te zwaaien. Hij kon bij mos waar wij niet bij konden, dus gooide hij ladingen van het spul naar beneden. Randy en ik raaptten het allemaal op en maakten een berg, die Lindy verwerkte en modelleerde. Ondertussen zat Artistieke Julie in het gras kettingen van klaverbloemetjes te maken, alsof wij er niet waren.

Toen onze bende elke boom die er te bekennen viel had gestript, hadden we een berg van bijna twee meter lang en zo'n twaalf centimeter dik. Hijgend gingen we eromheen staan, verward omdat we niet hadden bedacht wat we ermee moesten doen zodra hij af was. Na een poosje stelde Lindy voor om eroverheen te springen.

Randystemde in.

‘Elk deel van je lichaam dat de stapel aanraakt,’ zei hij, ‘wordt opgegeten door krokodillen.’ Hij tikte tegen het mos met zijn teen en hinkte toen gepijnigd in het rond. ‘Dus dan moet je zo rondlopen.’

Artistieke Julie lachte. En wij ook.

Duke Kern zei dat hij het op een bed vond lijken.

Ik vond dit een fantasieloos, oninteressant idee, en het stelde me teleur dat hij en Lindy erin gingen liggen. Nu was het verhaal dat dit het Koninklijke Bed was, waar alleen de koning en koningin van de tuin in mochten liggen. Hier was niet over gestemd, dit was niet besproken door de rest van de groep, maar er werd ook geen ruzie over gemaakt. Als we op deze leeftijd een paar moesten vormen, zou dit het enige logische gevolg zijn. Dat begrepen we. En dus nam Randy, toen al een betrouwbare handlanger, zijn positie van keizerlijke garde in.

‘Pas op, Uwe Hoogheid,’ zei hij. ‘Als u uit bed stapt, zult u worden opgevreten door de haaien.’